

KAJ JE SOCIALNA DRŽAVA - VPRAŠANJA ZA UTRJEVANJE SNOVI

1. Kako se kaže realizacija človekovih pravic v Ustavi Republike Slovenije in mednarodnih aktih?
2. V katerem mednarodnem aktu je Generalna skupščina Združenih narodov opredelila socialne pravice? Naštetje jih nekaj!
3. Implementacija mednarodnih dokumentov OZN, Evropske skupnosti in Sveta Evrope – kaj to pomeni in naštetje kateri najpomembnejši mednarodni dokumenti in dokumenti evropskega pravnega reda so implementirani v našo zakonodajo?
4. Opredelite pojem, da je Slovenija pravna država!
5. Razložite, zakaj je Slovenija socialna država!
6. Razložite načelo socialne pravičnosti, načelo solidarnosti.
7. Pojasnite pojem diskriminacije oz. nediskriminacije.
8. Kaj pomeni načelo subsidiarnosti in v čem je njegov pomen?
9. Pred katerimi institucijami lahko iščemo pravno varstvo v primeru kršitve človekovih pravic v evropskem prostoru in kje v naši državi? Podrobneje opišite npr. Svet Evrope ali Ustavno sodišče RS ali Varuha človekovih pravic v RS.
10. Navedite in na kratko opredelite tiste ustavne določbe, s katerimi je v Ustavi RS opredeljena socialna varnost kot pravica!
11. Kako in kje je v naši državi urejen sistem pokojninskega in invalidskega zavarovanja, ter na kakšen način se financira?
12. Katere vrste pokojnin poznate in opišite npr. starostno pokojnino ali invalidsko pokojnino ali vdovsko in družinsko pokojnino.
13. Katere mesečne denarne dodatke lahko pridobi posameznik, ki že prejema pokojnino? Opišite jih.
14. Ureditev zdravstvenega varstva v Sloveniji, kdo so zavarovane osebe, pri čemer pojasnite pojma ožjih in širših družinskih članov, ter naštetje 4 velike skupine zavarovancev.
15. Kateri so socialni primeri obveznega zdravstvenega zavarovanja in njihova značilnost, opredelite zdravstveni primer bolezni in poškodbe, ter odgovorite, zakaj je takšna opredelitev potrebna.
16. Napišite, katere pravice do denarnih dajatev lahko pridobi posameznik iz obveznega zdravstvenega zavarovanja in podrobneje opredelite npr. pravico do denarnega nadomestila ali pravico do povrnitve stroškov.
17. Katere pravice izhajajo iz obveznega zavarovanja za primer brezposelnosti, naštetje jih in podrobneje opišite npr. pravico do denarnega nadomestila ali plačilo prispevka za pokojninsko in invalidsko zavarovanje do upokojitve.
18. Kaj je to aktivna politika zaposlovanja?
19. Kje je urejeno štipendiranje (pravna podlaga), katere vrste štipendij poznate in kdo so upravičenci? Opišite eno vrsto štipendije npr. državno štipendijo.
20. Kdo vse je vključen v zavarovanje za starševsko varstvo in kako se financira?

21. Naštejte pravice iz starševskega dopusta in opišite npr. materinski dopust ali starševski dopust ali očetovski dopust.
22. Katere vrste starševskega nadomestila poznamo, kdo so upravičenci in trajanje posameznega nadomestila.
23. Naštejte katere pravice je mogoče uveljaviti ob rojstvu otroka in opišite npr. starševski dodatek ali pomoč ob rojstvu otroka.
24. Katere prejemke za preživljanje, vzgojo in izobraževanje je mogoče uveljavljati – naštejte in opišite npr. pravico do otroškega dodatka ali dodatek za veliko družino ali dodatek za nego otroka ali delno plačilo za izgubljeni dohodek.
25. Komu je namenjena denarna socialna pomoč in katere vrste le-te poznamo, ter kako je z dodelitvijo v primeru, ko je posameznik lastnik nepremičnine?
26. Pravica do varstvenega dodatka.
27. Opišite pomen družinske zakonodaje na področju socialne zakonodaje oz. kaj ureja Družinski zakonik.
28. Kako se kaže odgovornost pri zagotavljanju pravic s strani države, s strani občine, s strani posameznika in njegove družine, s strani civilne družbe.
29. Naštejte realizatorje socialnih pravic, od le-teh podrobneje opredelite npr. javne službe ali humanitarne organizacije ali invalidske organizacije ali prostovoljno delo.
30. Napišite, katere socialno varstvene storitve po Zakonu o socialnem varstvu poznate in opišite npr. pomoč družini.
31. Pojasnite pojma »pluralizem« in »deinstitucionalizacija« v okviru pojma socialne mreže.
32. Naštejte socialno varstvene zavode, napišite, katere storitve oz. naloge izvaja, ter navedite vsaj 3 iz okolja (bližjega ali daljnega).
33. Katere pogoje mora izpolnjevati zasebnik, da lahko opravlja zasebno delo na področju socialnega varstva in kje teče navedeni postopek?
34. Kdo opravlja strokovno delo v socialnem varstvu (3 skupine delavcev). Opišite.
35. Socialna mreža – njen pomen, kakšne vrste socialnih mrež poznamo in kako delujejo.
36. Kaj je etika in pomen kodeksa etičnih načel v socialnem varstvu.
37. Kodeks etičnih načel v socialnem varstvu – kdo ga sprejme, koga zavezuje. Opišite 3 načela iz Kodeksa etičnih načel v socialnem varstvu.